

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Економічний факультет

Кафедра економіки та менеджменту

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: «НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ»

Виконала: студентка 4 курсу,
групи ЕНз-41

Спеціальності 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійної програми «Менедж-
мент організацій»

_____ Вероніка ПРОТАС

Керівник наукової роботи: кандидат еконо-
мічних наук, доцент

_____ Ганна ЗАДНЄПРОВСЬКА

Рецензент:
кандидат економічних наук, доцент
проректор з науково-дослідної роботи
Харківського гуманітарного університету
«Народна українська академія»

_____ Ольга ІВАНОВА

Харків – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет _____ економічний _____
 Кафедра _____ економіки та менеджменту _____
 Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ бакалавр _____
 Спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____
 Освітньо-професійна програма _____ «Менеджмент організацій» _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Ганна ДОРОШЕНКО
 (підпис) (ініціали, прізвище)

« 06 » червня 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

Протас Вероніки Владиславівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____ «Напрями підвищення інвестиційної привабливості банківського сектору» _____

керівник роботи Заднєпровська Ганна Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від 09.04.2024 року №2101-5/787

2. Строк подання студентом роботи « 05 » червня 2024 р.

3. Перелік питань, які потрібно розробити: описати поняття та розглянути основні критерії оцінки інвестиційної привабливості банку; провести порівняльний аналіз динаміки основних показників діяльності банку; дати оцінку інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»; визначити основні напрямки залучення інвестицій в ПАТ АБ «Південний»; описати та запропонувати заходи щодо оптимізації бізнес-процесів як способу підвищення інвестиційної привабливості банку; дати оцінку економічної ефективності запропонованих заходів.

4. План роботи

№ з/п	Назва етапів роботи
1	Розробка та узгодження плану кваліфікаційної роботи бакалавра, ознайомлення з літературними джерелами за темою.
2	Робота над теоретичним розділом.
3	Доопрацювання першого розділу згідно з рекомендаціями наукового керівника. Написання другого розділу кваліфікаційної роботи.
4	Доопрацювання другого розділу згідно з рекомендаціями наукового керівника.
5	Написання вступу, висновків кваліфікаційної роботи бакалавра; оформлення списку використаних джерел.
6	Доопрацювання кваліфікаційної роботи згідно з рекомендаціями наукового керівника, подання до рецензування.
7	Подання роботи на кафедру.

5. Дата видачі завдання « 28 » вересня 2023 р.

Здобувач вищої освіти

(підпис) Вероніка ПРОТАС
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис) Ганна ЗАДНЄПРОВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис) Світлана БАБИЧ
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БАНКУ	9
1.1. Концепція та критерії оцінки інвестиційної привабливості банку	9
1.2. Загальна характеристика діяльності об'єкта дослідження: погляд споживачів	13
РОЗДІЛ 2. ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	20
2.1. Аналіз фінансового стану ПАТ АБ «Південний»	20
2.2. Оцінка інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»	38
2.3. Опис та оптимізація бізнес-процесів як спосіб підвищення інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»	40
2.4. Оцінка економічної ефективності запропонованих заходів	46
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Ринкові перетворення в Україні привели до перегляду основних моделей інвестиційного процесу. Тепер, крім держави, в нього включаються учасники економічної системи – вітчизняні та закордонні юридичні та фізичні особи, які можуть виступати в якості прямих або портфельних інвесторів, а також економічні об'єкти, що сприяють інвестуванню – Банки, фінансові установи, постачальники обладнання, агенції зі страхування експортних кредитів, інформаційні та консультаційні фірми.

Економічні об'єкти, що постійно відчують потребу в засобах, необхідних для створення та розширення, реконструкції або технічного переозброєння, а також в формуванні основного та пов'язаного з ним оборотного капіталу. Оскільки потреба у фінансових ресурсах завжди безмежна, а можливості обмежені. Тому вибір пріоритетних напрямів політики в області інвестицій та оцінка їх ефективності є достатньо складним й разом з тим необхідним завданням.

Основною проблемою вітчизняних банків вважається залучення інвестиційних ресурсів. Український інвестиційний ринок займає низьку позицію – менше одного відсотка від загальносвітового, що є перспективним розвитком даного напрямку рух капіталу.

При порівнянні об'єктів для вкладення за різними критеріями, інвестор оцінює їх інвестиційну привабливість, тобто визначає рівень, вимірює вплив важливих для себе чинників, що й дозволяє йому робити обґрунтований вибір.

Інвестиційна привабливість – це сукупність уподобань інвестора для вкладення коштів в об'єкт, по відношенню до іншими аналогічними об'єктами, виходячи з критеріїв ухвалення рішень інвестором. На практиці інвестори, акціонери, спеціалізовані рейтингові агенції оцінюють не тільки інвестиційну привабливість конкретної компанії або об'єкта вкладення, але й країни, галузі,

підприємства, банку. В даному випадку розглядаються банки, які організовують не тільки докладний аналіз фінансового стану, але й керування своєю інвестиційною привабливістю. Такий підхід має не тільки теоретичне обґрунтування, але й практичний ефект.

Активність діяльності інвесторів в багато в чому залежить від ступеня стійкості фінансового стану та економічної спроможності банків, в які вони готові направити інвестиції. Саме ці параметри головним чином й характеризують інвестиційну привабливість банків.

Найпростіший фінансовий аналіз, на думку деяких авторів, уже не відповідає вимогам інвесторів, які приймають рішення. Відповідно розробляються нові методи та підходи до визначення інвестиційної привабливості банків та створення інвестиційного рішення. Згодом розробляються комплекси заходів з оцінки, які, крім фінансового аналізу, включатиме якісну та кількісну оцінку чинників інвестиційної привабливості та будуть використовувати кілька підходів.

Між тим на сьогодні методологічні питання оцінки та аналізу інвестиційної привабливості вимагають подальшого розвитку.

Сьогодні залучення інвестицій в реальний сектор економіки – це питання розвитку виробництва, зниження ймовірності соціальних вибухів та чинник реструктуризації господарської системи території. Здійснити завдання економічного розвитку можливо, лише керуючи процесом підвищення інвестиційної привабливості, прагнучи найбільш повної реалізації об'єктивних можливостей території та умов діяльності банків, не боячись відмовлятися від звичного, заради доцільного. Таким чином, тема кваліфікаційної роботи бакалавра є дуже актуальною.

Об'єктом кваліфікаційної роботи бакалавра є Банки.

Предметом кваліфікаційної роботи бакалавра є методи інвестиційної привабливості в банківській сфері.

Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів оцінки інвестиційної привабливості банків, розробка рекомендацій з їх підвищення на прикладі діяльності Публічне акціонерне товариство Акціонерний Банк «Південний» (далі ПАТ АБ «Південний»).

Для досягнення поставленою мети були сформульовані та вирішені наступні завдання:

- описати поняття та розглянути основні критерії оцінки інвестиційної привабливості банку;
- провести порівняльний аналіз динаміки основних показників діяльності банку;
- дати оцінку інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»;
- визначити основні напрямки залучення інвестицій в ПАТ АБ «Південний»;
- описати та запропонувати заходи щодо оптимізації бізнес-процесу як способу підвищення інвестиційної привабливості банку;
- дати оцінку економічної ефективності запропонованих заходів.

Теоретико-інформаційну базу дослідження також склали нормативно-правові акти та методичні вказівки з оцінки інвестиційних проектів України, навчальна та спеціальна література за темою дослідження, матеріали публікацій в періодичних виданнях, а також ресурси Інтернет.

Практична значимість дослідження полягає в дослідженні фінансової привабливості інвестиційних сервісів для приватних інвесторів, а також в дослідженні нових можливостей та зручностей, наданих інвестиційними програмами ПАТ АБ «Південний».

Методи, які застосовувалися при написанні роботи – горизонтальний та вертикальний, фінансовий аналіз, якісний аналіз, синтез, узагальнення та деякі інші.

Структура роботи представлена вступом, двома розділами, висновками, списком використаних джерел та додатками.

Апробація результатів роботи відображена у статті V Міжнародної наукової конференції «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс», а саме: «Оптимізація бізнес-процесів як спосіб підвищення інвестиційної привабливості банку».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БАНКУ

1.1. Концепція та критерії оцінки інвестиційної привабливості банку

Найважливішою тенденцією розвитку сучасної вітчизняної економіки є зріст інвестицій. Власне збільшення обсягів інвестицій як зовнішніх, так й внутрішніх, характеризує конкурентоспроможність економіки, що позитивно позначається на розвитку банків, які залучають інвестиційні ресурси.

Поряд з цим до переваг відносять ймовірність розширення виробництва, підвищення конкурентоспроможності між іншими підприємствами, розробка та використання нових технологій для удосконалення виробництва або надання послуг, підвищення якості та конкурентоспроможності продукції, зростання прибутку. Переваг багато, але залишається головним завданням залучення вільних коштів.

Також багатьом відома й вигода інвестора, яка виражається у вигляді доходу та компенсації ризику, прийнятого на себе. Але, інвестор як «потенційний об'єкт інвестування» не завжди знаходять себе в системі інвестиційних взаємин. Все це відбувається через те, що процес інвестування ускладнюється багатьма чинниками з якими інвестору доводиться стикатися в процесі прийняття того або іншого рішення. Одним з основних є вибір об'єкта інвестування, або, по іншому, інвестиційно-привабливого банку. Також відомо, що, приймаючи це рішення, інвестор спирається на співвідношенні ризику та доходу. Але за наявності чималого масиву інформації та безлічі працюючих на ринку банків, прийняти об'єктивне та найбільш ефективне рішення буває складно.

Тому було введено таке поняття як інвестиційна привабливість.

Концепція інвестиційна привабливість не може існувати без поняття інвестицій, так як вони є нероздільними частинами. Тому під інвестиціями розуміється вкладення вільних коштів в рентабельний проект в довгостроковій або короткостроковій перспективі.

Інвестиційна привабливість – це набір фінансово-економічних показників, які визначають оцінку зовнішнього середовища, рівень позиціонування на ринку, потенціал отриманого наприкінці результату [21].

У сучасних економічних публікаціях та літературі немає точного визначення, проте є велика кількість думок авторів, які трактують це поняття по-різному, тому немає єдиного підходу до сутності даного визначення.

Існують й інші думки. В одному з визначень під інвестиційної привабливістю розуміється оцінка ефективності використання власного та позикового капіталу, аналіз платоспроможності та ліквідності (аналогічне визначення – структура власного та позикового капіталу та його розміщення між різними видами майна, а також ефективність їх використання) [10].

Отже, під інвестиційної привабливістю потрібно розуміти визначення, запропоноване Кац А.Є. – багатомірну, багатofакторну економічну величину, що характеризується сукупністю незведених один до одного показників-індикаторів, оцінювану тільки непрямим шляхом через суб'єктивне узагальнення конкретним аналітиком інтегральних показників [19].

Всі ці підходи можна об'єднати в наступні категорії (рис. 1.1).

Інвестиційну привабливість необхідно розглядати як абсолютно самостійну категорію, яка характеризується не тільки стабільністю фінансового стану [29]. Також важливо оцінювати рівень конкурентоспроможності продуктів та ступінь орієнтованості банку на максимальне задоволення очікувань споживачів, а також інноваційний потенціал компанії.

Отже, на основі вищевикладеного, під оцінкою інвестиційної привабливості банку необхідно розуміти доцільність об'єктивних ознак, властивостей,

коштів та можливостей уявлення інформації інвестора, зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції.

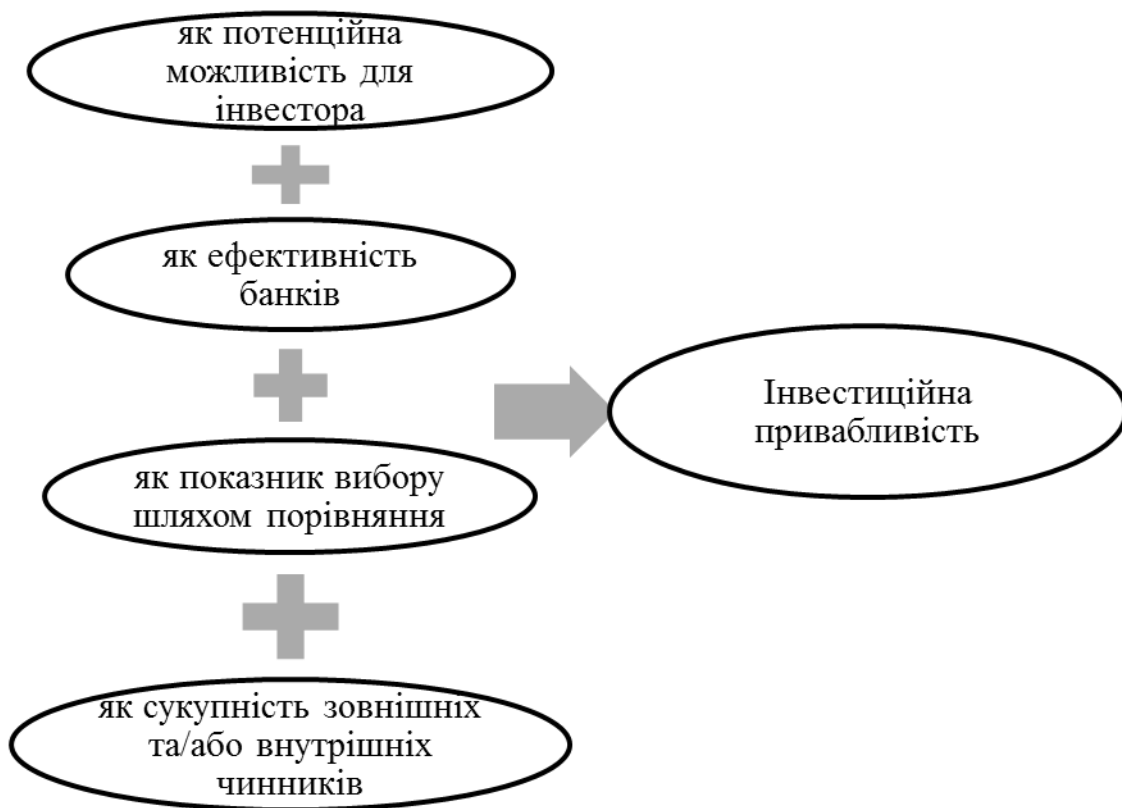

Рисунок 1.1 – Категорії до визначення поняття інвестиційна привабливість. Джерело: складено автором

З різноманіття існуючих критеріїв оцінки інвестиційної привабливості банку можна виділити основні (рис. 1.2).

Банк також, як підприємство має фінансово-економічний механізм, що визначає життєвий цикл, оскільки будь-яка система має граничні можливості, які обмежують його подальше існування у первісному вигляді, певним періодом часу.

Рисунок 1.2. – Основні критерії оцінки інвестиційної привабливості банку.
Джерело: складено автором на основі джерел [15]

Тривалість життєвого циклу банку для різних країн та галузей буде різний, проте характер кривої для всіх банків однаковий. Крива життєвого циклу складається з окремих ділянок, кожна з яких визначає залежність банку від зовнішніх та внутрішніх умов, що діє у той чи інший відрізок часу. Для кожного етапу характерний певний набір фінансово-економічних показників, що дозволяє визначити ефективність його функціонування.

Отже, на кожному етапі життєвого циклу проблемними є ті чи інші групи показників, які слід зважити для інвестора. На підставі цього можна виділити основні контрольні показники відповідно з табл. 1.1.

Зазвичай інвестор сам вибирає, яка стадія життєвого циклу для нього більш вигідна – етап зростання або зрілості, оскільки зацікавлений в отриманні максимального прибутку [5].

Аналіз теорії життєвого циклу галузі представляє значний інтерес для визначення інвестиційних та управлінських особливостей формування галузі.

Вигідніше всього в життєвому циклі банку, інвестувати в об'єкт що знаходиться на стадії зростання, або зрілості. На періоді зростання не висока конкуренція, ринок прибутковий, що має великий потенціал, та галузевий збут стрімко зростає. Відносні прибутки високі.

Таблиця 1.1. – Етапи життєвого циклу банку

Показник / Етап життєвого циклу	Платоспромож- ність та ліквідність	Фінансо- ва стійкі- сть	Рентабельні- сть та й ділова активність	Ринкова актив- ність	Ризикова- ність
Зародження	+	+			+
Зріст			+	+	
Зрілість			+	+	
Спад	+	+	+		+

Джерело: складено автором на основі джерел [15]

На стадії зрілості галузевий збут стабілізується в міру насичення ринку, на нього проникають багато банків для використання все ще значного попиту конкуренція досягає максимуму. У результаті скорочуються прибутку в цілому по галузі [31].

1.2. Загальна характеристика діяльності об'єкта дослідження: погляд споживачів

У ПАТ АБ «Південний» діє матрична система управління, згідно з якою управління здійснюється за двома напрямками.

Всі учасники ринку мають свої власні інтереси в системі фінансування, які не можуть бути реалізовані ними один без одного. Отже, необхідно об'єктивно за допомогою фінансового аналізу знайти точки збігу цих інтересів. Для реалізації цієї мети слід, перш за, дати соціально-економічну характеристику споживачів послуг, проаналізувати їх потреби та інтереси.

Отже, аналіз проводився січень-квітень 2024 року на прикладі діяльності Відділення № 20-07 ПАТ АБ «Південний» у м. Харкові, пл. Конституції, 16.

Населення м. Харків є споживачем банківських послуг і, природньо, його склад, соціально-демографічні, економічні характеристики багато в чому визна-

чають зміст діяльності решти учасників ринку. Тому в нашому дослідженні було проведено анкетування 50 клієнтів банку, які звернулися за допомогою у відділення № 20-07 ПАТ АБ «Південний» м. Харків.

Проведені дослідження показали наступне. Серед опитаних клієнтів переважали жінки 59 %, чоловіки склали 41 %. За віком, респонденти розподілилися наступним чином: 26,4 % склали особи до 30 років, 30,8 % - 30-39 років, 26,4 % - 40-49 років, 16,5 % - 50-59 років (рис. 1.3).

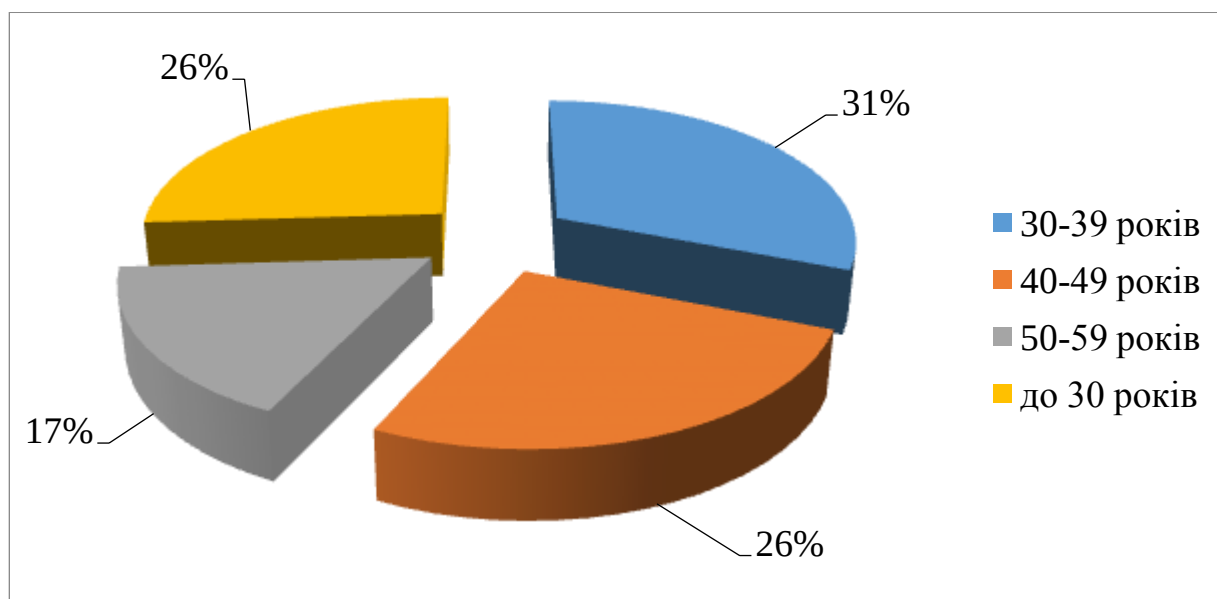

Рисунок 1.3. – Аналіз споживачів ПАТ АБ «Південний» за віковою ознакою, січень-квітень 2024 року. Джерело: складено автором

Соціальний склад респондентів був представлений робітниками (15,1 %), службовцями (9,7 %), пенсіонерами (3,2 %), підприємцями (61%), домогосподарками (2,8 %) та студентами (7,6 %) (рис. 1.4).

Тривалість співробітництва з Банком залежить від продукту, котрий отримав клієнт, а також від статусу клієнта, роду діяльності. Тому на питання, як довго Ви є клієнтом Банку, був отримано наступні відповіді – більше року

співпрацюють з Банком робітники та підприємці (40 %), а також студенти (20 %). Найменшою була частка опитаних, серед пенсіонерів та домогосподарок (14,3 %). Значно вище серед непрацюючих громадян (28,6 %) – частка клієнтів, що співпрацює з Банком менше року, що може бути пов'язано з недоліком фінансових коштів, для своєчасного погашення кредиту.

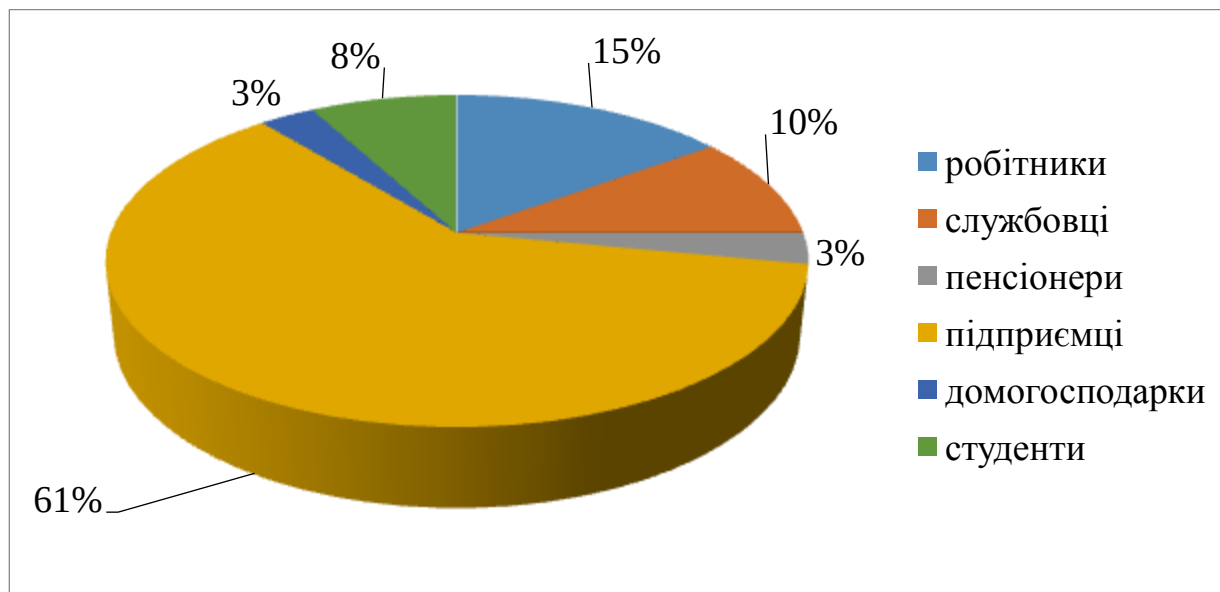

Рисунок 1.4. – Аналіз споживачів ПАТ АБ «Південний» за соціальним статусом, січень-квітень 2024 року. Джерело: складено автором

Нами були задані питання, спрямовані на з'ясування статусу клієнтів ПАТ АБ «Південний». Були отримані наступні результати 24,9 % - юридичні особи, 21,4 % – фізичні особи, 53,6 % – підприємці (рис. 1.5).

Якість надання банківських послуг залежить не тільки від роботи персоналу, а й від багатьох зовнішніх чинників. Одним із них є рівень наданих послуг. Якість на високому рівні не відзначив ніхто, якість на середньому рівні вважає 6,9 %, якість на низькому рівні знаходять 3,1 % опитаних респондентів.

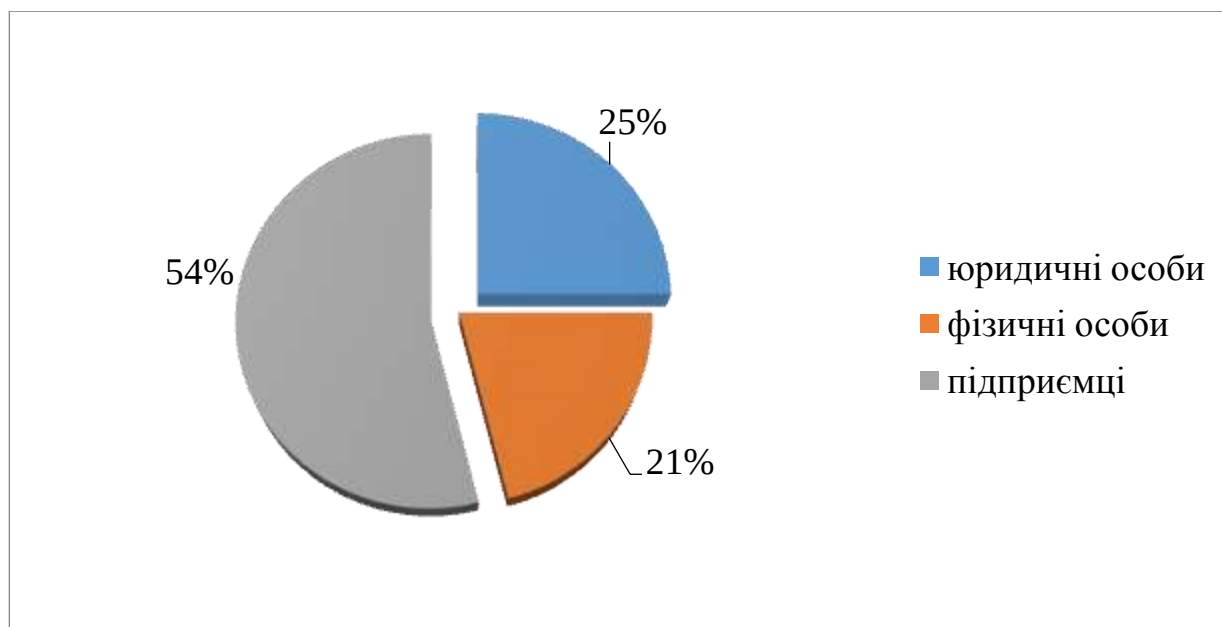

Рисунок 1.5. – Аналіз споживачів ПАТ АБ «Південний» за статусом клієнтів банку, січень-квітень 2024 року. Джерело: складено автором

Респондентам було запропоновано оцінити якість банківських послуг: 10 % клієнтів відзначили якість наданих послуг на високому рівні, стільки ж на низькому, решта 80 % оцінили, як якість на середньому рівні (рис. 1.6).

На питання щодо проблем, що зустрічаються в Банку при отриманні послуг, 39,3 % відзначили не оперативність обслуговування, 29,6 % незадовільно оцінили роботу спеціаліста, незадовільну роботу технічної підтримки відзначили 30 %, відсутність інформації о продуктах банку відзначили 1 % респондентів.

Оцінюючи в балах ступінь довіри до банку загалом, 4,8 % респондентів поставили незадовільну оцінку, 38,6 % - задовільну, 27,7 % - гарну та 28,9 % - відмінну. Середній бал склав 3,8. У різних соціальних групах він коливається від 3,46 (респонденти 50-59 років) до 4,41 (респонденти 40-49 років). Серед різних соціальних груп, найбільш високим 4,2 він був серед підприємців. Серед студентів він був нижчим $3,5 \pm 0,13$. Низька оцінка ступеня довіри до банку: 14,4

% - респондентів дали незадовільну оцінку, 43,4 % - задовільну оцінку, 18,1 % – оцінку «добре», 24,1 % – «відмінно». Середній бал становив 3,5. У різних вікових групах, він вагається від 3,0 (респонденти 50-59 років) до 3,9 (респонденти 40-49 років).

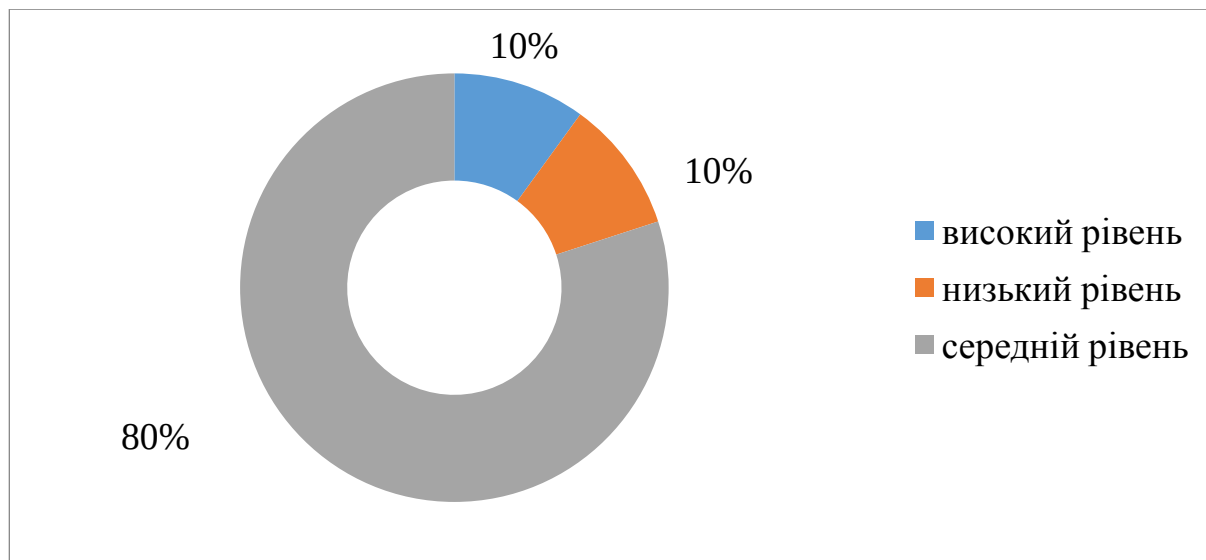

Рисунок 1.6. – Аналіз споживачів ПАТ АБ «Південний» щодо оцінки якості банківських послуг і продуктів, січень-квітень 2024 року. Джерело: складено автором

Серед різних соціальних груп найбільш високим (3,8) був середній бал серед пенсіонерів на питання «Чи влаштовує Вас організація обслуговування?», 75 % відповіли позитивно. на питання про зворотній зв'язок з клієнтами думки респондентів розподілилися наступним чином 3 % відзначили високий рівень, 62 % вважають середнім, 31 % вважають низьким рівень зворотного зв'язку.

На питання про рекомендації Банку своїм знайомим 3 % відповіли – будуть, 26 % - не будуть, 71 % - не змогли відповісти.

Нововведення та побажання клієнтів:

— знизити відсоткові ставки;

- збільшити кількість банкоматів та терміналів;
- відкрити ще один офіс.

Для того щоб отримати оцінку сил банку та ситуації на ринку, нами був зроблений SWOT-аналіз (табл. 1.2).

Таблиця 1.2. – SWOT-аналіз діяльності ПАТ АБ «Південний»

	Внутрішнє середовище	Зовнішнє середовище
	Сильні сторони Банку	Можливості розвитку Банку
Позитивні сторони	1. Розвинена регіональна мережа. 2. Доступ до капіталу, стабільність ресурсної бази та операційна підтримка материнської компанії. 3. Простота та доступність масових продуктів та автокредитування. 4. Широка клієнтська основа.	1. Розвиток вітчизняного банківського сектора до рівня, порівняного з розвиненими країнами. 2. Стратегія з розвитку в швидкозростаючому сегменті масового роздрібного кредитування. 3. Завоювання та зміцнення позитивного іміджу банку, здійснюючого максимальний набір продуктів та послуг на регіональному ринку. 4. Можливість більш оперативно розробляти та запускати конкурентоспроможні продукти порівняно з іншими банками.
	Слабкі сторони Банку	Загрози розвитку Банку
Негативні сторони	1. Часта зміна персоналу, низький рівень професіоналізму. 2. Відсутність мотивації співробітників. 3. Мала кількість терміналів та банкоматів. 4. Відсутнє документальне оформлення: автоматизація БП ; управління операційними ризиками; обов'язкові документовані процедури; запис.	1. Не стабільність на світовому фінансовому ринку. 2. Посилення вимог ринку до Банків. 3. Посилення фінансової кризи. 4. Зниження розвитку галузі.

Джерело: складено автором

Для проведення аналізу нами було визначено основний напрямок розвитку банку (його місія), а також вивчені сили та оцінена ринкова ситуація, щоб

зрозуміти, чи можливо рухатися у зазначеному напрямку та яким чином це краще зробити.

Проводячи аналіз діяльності Банку, можна відзначити, що клієнтська база у ПАТ АБ «Південний» напрацьована, кредити користуються попитом. Це пояснюється тим, що при оформленні правочину на кредитування потрібно мало документів. Клієнтів також влаштовує швидкість та оперативність отримання кредиту. Іншими словами, кредит можна отримати в найкоротший термін.

РОЗДІЛ 2

ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

2.1. Аналіз фінансового стану ПАТ АБ «Південний»

Нами був проведений моніторинг інформації, що стосується сприйняття клієнтом виконання вимог. На жаль, така робота проводиться не регулярно, і немає регулярної статистики. Це не дає змоги відстежувати динаміку змін.

Головна проблема ПАТ АБ «Південний» – це незадоволеність клієнтів якістю продуктів та сервісу в банку, що безпосередньо відбивається на інвестиційній привабливості банку. Для того, щоб знайти вірне рішення, важливо зрозуміти причини виникнення проблеми.

Проведемо докладний аналіз ПАТ АБ «Південний», так як він є найбільш старовинним, і популярним серед людей згідно проведеного SWOT-аналізу (розділ 1).

З метою проведення внутрішнього фінансового аналізу діяльності банку, проведемо аналіз складу та структури доходів й витрат ПАТ АБ «Південний» за даними опублікованої звітності – форм звіту про прибутки та збитки за 2021-2023 звітний періоди. У зв'язку з аналізом за аналізований період доходи ПАТ АБ «Південний» зросли на 53986544 грн., але у 2023 р. спостерігається скорочення доходів на 17,89 % від рівня 2022 р..

Позитивний вплив на зростання доходів банку виявили зростання інших доходів від банківських операцій та інших угод на 10,8 %, збільшення доходів від операцій із цінними паперами, за винятком відсотків, дивідендів та переоцінки, на 13,78 %, зростання доходів від участі у капітал інших організацій на 716,94 %, зростання інших операційних доходів на 28,64 %; збільшення інших доходів на 52,94 %. Негативно позначилися на зміні доходу банку скорочення

відсоткових доходів на 3,15 %, зменшення доходів від позитивної переоцінки на 30,36 %.

За аналізований період сталося збільшення доходів банку, що підтвердилося й результатами наведеного нижче аналізу.

Витрати ПАТ АБ «Південний» загалом за аналізований період зросли на 51658171,2 грн.. Проте за 2023 р. спостерігається скорочення витрат на 20,42 % від рівня 2022 р..

У 2023 р. структура витрат банку мала такий вигляд: основну частину, за аналогією з доходами, становлять операційні витрати – 93,72 %, на витрати від банківських операцій та інших угод доводиться 6,21 %, інші витрати складають 0,07 %. Серед операційних витрат найбільш значущими є негативна переоцінка – 63,92 % та інші операційні витрати – 24,26%.

Розрахуємо коефіцієнти операційного прибутку, відсоткової та невідсоткової маржі, які є показниками ефективності роботи банку. Підсумки розрахунку даних показників наведено у табл. 2.1.

Коефіцієнти маржі операційного прибутку, відсоткової та невідсоткової маржі відбивають, наскільки успішно банк забезпечує збереження випереджаючого темпу зростання доходів порівняно з темпами зростання витрат (табл. 2.2).

Для розрахунку використовувалися дані оборотних відомостей ПАТ АБ «Південний».

З табл. 2.1 видно, що активи ПАТ АБ «Південний» збільшились у 2022 р. на 5,63 % порівняно з 2021 р., а у 2023 р. ще на 20,095 по відношенню до 2022 р..

Прибуткові активи за аналізований період збільшилися на 27,85 % у 2023 р. порівняно з 2022 р.. Чиста процентна маржа у 2023 р. знизилася по відношенню до 2022 р., хоча і незначно (на 0,01 %). Коефіцієнт достатньої процентної маржі у 2023 р. знизився на 0,38 п.. Коефіцієнт невідсоткової маржі у 2023 р.

збільшився на 0,03 %, в той же час таке саме збільшення сталося і за коефіцієнтом чистої маржі операційного прибутку.

Таблиця 2.1. – Коефіцієнти маржі ПАТ АБ «Південний» за період 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміни %	
				2022 до 2021р.	2023 до 2022р.
Активи, тис. грн.	191971984,20	202771294,09	243516568,54	+5,63	+20,09
Активи, які приносять дохід, тис. грн.	173239338,31	185302653,46	224010186,23	+6,96	+20,89
Чиста відсоткова маржа (фактична), %	5,47%	6,95%	5,67%	+0,01	-0,01
Коефіцієнт достатньої процентної маржі, %	57,39%	110,41 %	71,97%	+0,53	-0,38
Коефіцієнт невідсоткової маржі, %	-3,10%	-6,28%	-2,80%	-0,03	+0,03
Коефіцієнт чистої маржі операційного прибутку, %	-4,03%	-7,33%	-3,95%	-0,03	+0,03

Джерело: складено автором

Відсоткові доходи стабільно перевищують процентні витрати банку, ситуація ж з невідсотковими доходами протилежна – невідсоткові витрати поглинають частину відсоткових доходів. Операційні витрати також перевищують об'єм отриманих операційних доходів

Все це свідчить про стабільність позитивної динаміки збільшення прибутку ПАТ АБ «Південний».

Розглянемо формування прибутку ПАТ АБ «Південний» за період з 2021 по 2023 рр. (табл. 2.2).

Аналізуючи табл. 2.2, робимо висновок, що за 2023 р. чистий прибуток банку виріс на 407,05 % від рівня 2022 р. та склав 5245373,60 тис. грн..

Таблиця 2.2. – Зміна формування прибутку ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.		2023 р.	
	тис. грн.	тис. грн.	у % до 2021 р.	тис. грн.	у % до 2022 р.
Відсоткові доходи	16374420,34	21773502,80	132,97	21086686,31	96,85
Відсоткові витрати	6903299,09	8900353,57	128,93	8395042,71	94,32
Чистий відсотковий дохід	9471121,26	12873149,23	135,92	12691643,60	98,59
Інші витрати від банківських операцій та інших угод	1905729,54	1695800,23	88,98	8395042,71	128,34
Операційні доходи	95939644,11	188314417,26	196,28	12691643,60	79,58
Операційні витрати	203172420,43	203172420,43	195,96	5209385,26	78,49
Інші доходи	281399,26	281399,26	4,57	2176367,89	152,94
Інші витрати	6016458,63	65557,91	1,09	149865409,63	181,68
Прибуток до оподаткування	4098875,46	1236735,43	30,17	6427248,26	519,69
Податок на прибуток	737797,57	202315,89	27,42	1181874,66	584,17
Чистий прибуток	3361077,89	1034419,54	30,78	5245373,60	507,08

Джерело: складено автором

Загалом, за аналізований період діяльність банку характеризується позитивним фінансовим результатом, проте чистий прибуток у 2022 р. становив 69,22 %, що менше рівня 2021 р. Відсоткові доходи банку збільшилися за аналізований період на 29,82 %, відсоткові витрати за останній рік знизилися на 5,68 %, а за весь аналізований період діяльності збільшились на 23,25 %. Все це дозволяє зробити висновок про те, що зріст відсоткових доходів банку вище зростання витрат.

Чистий процентний дохід у 2023 році зменшився порівняно з 2022 р. на 1,41 %, за період 2021-2023 рр. він збільшився на 34,51 %.

Інші доходи від банківських операцій та інших угод збільшились у 2022 р. порівняно з 2021 р. на 13,73 %, у 2023 р. вони вирости ще на 10,80 %.

Тоді як інші витрати від банківських операцій та інших угод у 2022 році знизилися на 11,02 %, а у 2023 р. збільшилися по відношенню до 2022 р. 28,34 %. Загальне зростання витрат за аналізований період діяльності становив 17,32 %. Операційні доходи банку збільшилися за 2021-2023 рр. на 75,86 %, тоді як операційні витрати збільшилися на 74,45 %.

Слід відзначити значне зниження інших доходів та витрат банку у 2022 р. порівняно з 2021 р.. Інші доходи у 2022 р. знизилися на 95,43 %, але у 2023 р. вони збільшилися на 52,94 %. Таким чином, загальне зниження інших доходів банку за аналізований період склало 42,49 %.

Інші витрати банку у 2022 р. знизилися порівняно з 2021 р. на 98,91 %, а у 2023 р. вони збільшилися на 81,68 %. Таким чином, загальне зниження інших витрат банку склало 17,23 %.

Прибуток до оподаткування у 2022 р. знизився порівняно з 2021 р. на 69,83 %, а у 2023 р. збільшився на 484,17 %. Загальне зростання прибутку за 2021-2023 роки., таким чином, склало 414,34 %, що є дуже високим показником динаміки зростання прибутку.

Чистий прибуток банку у 2022 р. знизився порівняно з 2021 р. на 69,22 %, а у 2023 р. різко збільшився на 484,17 %, таким чином, загальне зростання чистого прибутку банку склав 414,95 %.

ПАТ АБ «Південний» показав чистий прибуток за 2023 р. у розмірі 222,9 млрд. грн. або 10,36 грн. на звичайну акцію, відповідно з МСФЗ.

Ключові фінансові показники ПАТ АБ «Південний» за 2023 рік:

1. Чистий прибуток склав 222,9 млрд. грн. або 10,36 грн. на звичайну акцію.
2. Рентабельність капіталу досяг 10,2 %.
3. Достатність капіталу зміцнювалася протягом року.

4. Коефіцієнт достатності основного капіталу виріс на 30 базисних пунктів до 8,9 % у той час коефіцієнт достатності спільного капіталу досяг 12,6 %, збільшившись на 50 базисних пунктів.
5. Кошти клієнтів зросли на 27,2 % за 2023 рік щодо 2022 року та склали 19,8 млн. грн., при цьому засоби роздрібних клієнтів збільшились на 29,1 %, а корпоративних на 24,4 %, скоротивши залежність від державного фондування.

Динаміка основних показників прибутків та збитків, балансу та якісні показники діяльності ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр. представлена у таюл. 2.3.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про позитивну динаміку структури доходів та витрат Банку. У цілому діяльність ПАТ АБ «Південний» характеризується позитивним фінансовим результатом. У структурі доходів банку суттєво переважають операційні доходи, але підсумком операційної діяльності банку за аналізований період є стабільно отримувані збитки.

Позитивний результат роботи банку досягається за рахунок чистого відсоткового та іншого прибутку.

Аналіз підсумків діяльності ПАТ АБ «Південний» свідчать про його беззаперечні успіхи та величезні потенційні можливості. Банк планує активно розвиватися, удосконалюючи як внутрішні бізнес-процеси, так й пропонуючи клієнтам нові послуги, що потрібні на ринку.

Банк завжди буде прагнути забезпечити високий рівень обслуговування, ретельно аналізуючи специфіку бізнесу та потреби клієнтів. Сьогодні він володіє необхідним фінансовим, організаційним, інтелектуальним та технологічним потенціалом для успішного розвитку.

Таблиця 2.3. – Основні фінансові показники діяльності ПАТ АБ «Південний» за 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Основні показники звіту про прибутки та збитки			
Операційні доходи до резервів, млрд. грн.	1103,80	1300,70	1429,80
Прибуток до оподаткування, млрд. грн.	455,70	374,20	331,20
Чистий прибуток, млрд. грн.	362,00	290,30	222,90
Основні показники балансу			
Резерв під знецінення кредитного портфеля, млрд. грн.	-610,00	-870,00	-1197,00
Активи, млрд. грн.	18210,00	25201,00	27335,00
Засоби клієнтів, млрд. грн.	12064,00	15563,00	19798,00
Основні якісні показники			
Ставлення резерву під знецінення кредитного портфеля зв непрацюючими кредитами, %	1,50	1,45	1,21
Кредити / Депозити, %	104,20	110,80	91,90

Джерело: складено автором

Проведемо аналіз структури та складу прибутку Банку, використовуючи наступну схему (рис. 2.1).

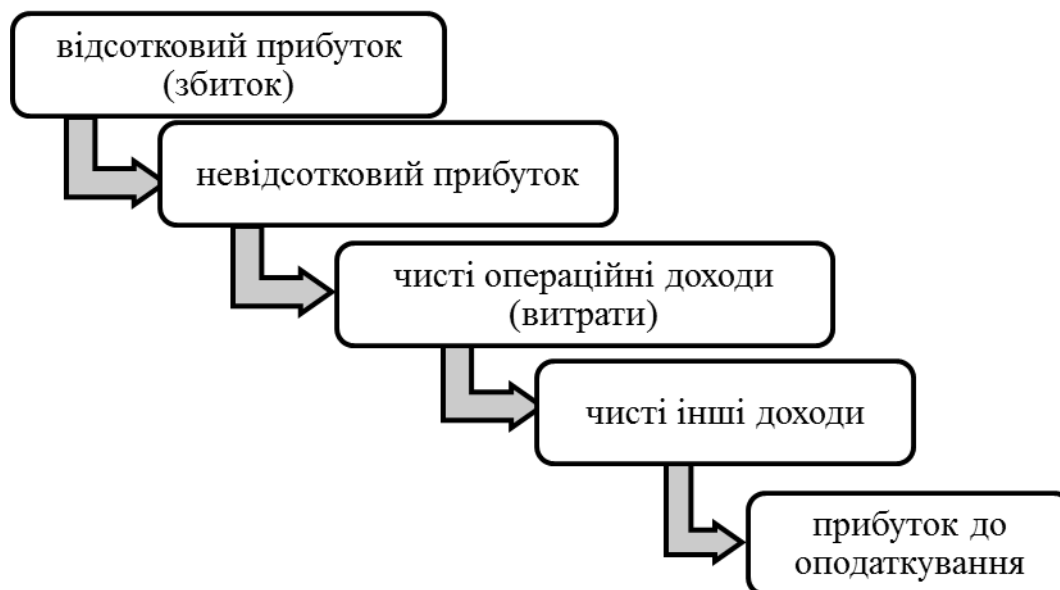

Рисунок 2.1. – Схема аналізу структури та складу прибутку Банку. *Джерело: складено автором*

Отже, згідно з даними табл. 2.4, бачимо, що від операційної діяльності банк за аналізований період стабільно отримує збитки. Відсотковий прибуток у 2023 р. скоротився на 1,41 % від рівня 2022 р., прибуток від інших банківських операцій та інших угод показав невеликий приріст – 0,91 %. Чисті інші прибутки зросли на 44,21 %. Прибуток до оподаткування 2023 р. виріс на 419,69 % порівняно з 2022 р.

Таблиця 2.4. – Зміна складу та структури чистого прибутку ПАТ АБ «Південний»

Показник	2021 р.	2022 р.		2023 р.	
	тис. грн.	тис. грн.	у % до 2021р.	тис. грн.	у % до 2022р.
Відсотковий прибуток	331489244	450560223	135,92	444207526	98,59
Невідсотковий прибуток	77992104	105202281	134,89	106155608	100,91
Чисті операційні доходи (витрати)	-270945655	-520030111	191,93	-336303825	64,67
Чисті інші доходи	4924948	7554447	153,39	10894380	144,21
Прибуток до оподаткування	143460641	43285740	30,17	224953689	519,69

Джерело: складено автором

У табл. 2.5 наведемо результати аналізу динаміки чистого прибутку ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр. за різними критеріями (видами джерел формування прибутку).

Як очевидно з табл. 2.6, загальна зміна чистого прибутку у 2023 р. порівняно з 2021 р. збільшився на 56,06 %, у тому числі зміна прибутку за рахунок зміни власного капіталу збільшився у 2023 р. порівняно з 2021 р. на 36,62 %, за рахунок зміни рівня ефективності використання активів – на 18,51 % в аналізованому періоді, за рахунок зміни мультиплікатора капіталу – знизився на

11,09 % у 2023 р. порівняно з 2021 р., за рахунок зміни маржі прибутку відбулося збільшення у 2023 р. по відношенню до 2021 р. на 12,03 %, причому по відношенню до тим ж показником 2022 р. прибуток збільшився на 424,98 %.

Таблиця 2.5. – Зміна чистого прибутку ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Темп зростання 2023 р. до 2021 р.
Чистий прибуток, тис. грн.	3361077,89	1034419,54	5245373,60	156,06
Власний капітал (ВК), тис. грн.	22157629,29	24235803,14	30271333,34	136,62
Ефективність використання активів (Еа)	0,6387	1,0607	0,7252	113,54
Мультиплікатор капіталу (МК)	8,6639	8,3666	8,0445	92,85
Маржа прибутку (МП)	0,0274	0,0048	0,0297	108,39

Джерело: складено автором

Отже, згідно з табл. 2.6, бачимо, що у 2023 р. порівняно з 2022 р. основним впливом зростання чистого прибутку справила зміна маржі прибутку. Основне скорочення зростання чистого прибутку відбулося в основному за рахунок зміни рівня ефективності використання активів ПАТ АБ «Південний» у 2023 році по порівнянні з 2022 р. (він став нижче на 39,51 %).

Результати аналізу процентного прибутку, проведеного аналогічно аналізу чистого прибутку, представлені у табл. 2.7. Виходячи з даних табл. 2.7, можна зробити висновок про те, що відсотковий прибуток ПАТ АБ «Південний» за аналізований період діяльності виріс на 34 %, попри те, що у 2023 р. прибуток знизився на 1,41 % порівняно з 2022 р.. Активи, які приносять дохід банку, у 2023 р. збільшились на 29,31 порівняно з 2021 р. і на 20,89 % по відношенню до 2022 р.. Прибутковість капіталу характеризують загальні зміни на

2,47 % у 2023 р. по відношенню до 2021 р., і на 25,47 % по відношенню до 2022 р.. Достатність капіталу банку виросла у 2023 р. по відношенню до 2022 р. на 3,17 % і за весь аналізований період на 7,17 %, що свідчить про позитивні динаміки.

Таблиця 2.6. – Зміна чистого прибутку ПАТ АБ «Південний» за видами формування джерел у 2021-2023 рр..

Показники	2022 р. до 2021 р.		2023 р. до 2022 р.	
	тис. грн.	приріст, %	тис. грн.	приріст у %
Загальна зміна чистого прибутку	1884295,73	56,06	4210954,06	407,08
- за рахунок зміни власного капіталу	1230763,04	36,62	257605,26	24,90
- за рахунок зміни рівня ефективності використання активів	621997,37	18,51	-408664,49	-39,51
- за рахунок зміни мультиплікатора капіталу	-372783,92	-11,09	-34012,09	-3,29
- за рахунок зміни маржі прибутку	404319,23	12,03	4396025,34	424,98

Джерело: складено автором

Отже, на зміну процентного прибутку негативний вплив зробила зміна прибутковості власного капіталу, причому у 2023 р. по відношенню до 2022 р. вплив цього чинника «пересилило» вплив позитивних чинників (зріст активів, що приносять дохід, збільшення достатності капіталу) й в результаті мала місце негативна динаміка процентного прибутку.

Крім дослідження якості роботи банку за абсолютними показниками прибутку, застосовуються відносні показники ефективності.

Розрахунок показників рентабельності діяльності ПАТ АБ «Південний» представлений у табл. 2.8. Результати розрахунку даних показників представлено у табл. 2.8. Вихідні дані, використані у табл., розраховані на підставі оборотних ПАТ АБ «Південний» на 01.01.2021-01.01.2023 рр..

Таблиця 2.7. – Зміна величини відсоткового прибутку ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показники	Період			2022 р. до 2021 р.		2023р. до 2022р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолют- не відхиленн я	приріс т, %	тис. грн.	приріс т, %
Відсотко- вий прибуток, тис.грн.	9471121,26	12873149,23	12691643,60	12873149,23	34,00	- 181505,63	-1,41
Активи, які приносять дохід, тис. грн.	173239338,31	185302653,46	224010186,23	185302653,46	29,31	38707532,77	20,89
Прибуткові сть капіталу	0,4274	0,5312	0,4193	-8202981	- 2,47	- 114746770	- 25,47
Достатність капіталу	0,1279	0,1308	0,1351	23772485	7,17	14277371	3,17

Джерело: складено автором

Згідно з даними табл. 2.8, частка зобов'язань до запитання показує, що активи сформовані за рахунок нестійких пасивів на 0,53 та 0,54 % відповідно у 2022 та 2023 рр. У 2021 р. даний показник був суттєво вище. Для зростання стійкості ресурсної бази банку частка зобов'язань до запитання повинна мати негативну динаміку, що у цілому і спостерігається за аналізований період. Частка залучених міжбанківських кредитів показує, що якого ступеня активи сформовані за рахунок міжбанківських кредитів. Негативна динаміка даного показника за аналізований період також характеризує стійкість ресурсної бази банку. У сумі ці два показника (частка зобов'язань до запитання та частка міжбанківських кредитів) показують, якого ступеня активи банку сформовані за рахунок найбільш нестійких пасивів, - 18,11 %, 9,6 % та 7,48 % відповідно у 2021, 2022 та 2023 рр..

Таблиця 2.8. – Зміна показників рентабельності ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показник	Розрахунок	2021р.	2022р.		2023р.	
		%	%	відхилення від 2021р.	%	відхилення від 2022р.
Загальна прибутковість банку	Чистий прибуток / Доходи	2,74	0,48	-2,26	2,97	2,49
Рентабельність акціонерного капіталу	Чистий прибуток / Акціонерний капітал	173,61	53,43	-120,18	270,94	217,51
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Власний капітал	15,17	4,27	-10,90	17,33	13,06
Рентабельність активів	Чистий прибуток / Активи	1,75	0,51	-1,24	2,15	1,64

Джерело: складено автором

Таким чином, на підставі розрахованих показників ліквідності робимо висновок про те, що банк ліквідний, як в короткостроковій, так і довгостроковій перспективі.

Таблиця 2.9. – Дані для оцінки ліквідності ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміни 2023р.	
				до 2022р.	до 2021р.
1	2	3	4	5	6
Активи, тис. грн.	191971984,20	202771294,09	243516568,54	120,09	126,85
Зобов'язання до запиту, тис. грн.	8029865,46	1079896,49	1314807,37	121,75	16,37
Міжбанківські кредити, тис. грн.	26729775,14	18382535,63	16888397,54	91,87	63,18
Грошові активи, тис. грн.	9406149,26	7725594,71	9208651,23	119,20	97,90
Ліквідні активи, тис. грн.	179193574,80	189890425,06	231299480,49	121,81	129,08

Продовження табл. 2.9

1	2	3	4	5	6
Зобов'язання, тис. грн.	169814354,91	178535490,94	213245235,20	119,44	125,58
Частка зобов'язань до запити, %	4,18 %	0,53 %	0,54 %	-	-
Частка залучених між-банківських кредитів, %	13,92 %	9,07 %	6,94 %	-	-
Покриття зобов'язань до запитання грошовими активами, %	117,14 %	715,40 %	700,38 %	-	-
Покриття зобов'язань до запитання ліквідними активами, %	2231,6 %	17584,1 %	17591,9 %	-	-
Загальна ліквідність, %	105,52 %	106,36 %	108,47 %	-	-

Джерело: складено автором

Розрахунок коефіцієнтних показників наведено у табл. 2.10.

Як видно з даних табл. 2.10, значення коефіцієнта достатності капіталу, хоча і має негативну динаміку за аналізований період, в цілому вище нормативного значення.

Коефіцієнт клієнтської бази надає дані частки коштів клієнтів (юридичних та фізичних осіб) у сумарному обсязі залучених коштів і дозволяє розглянути якість ресурсної бази Банку, його стійкість та незалежність від інших зовнішніх джерел фінансування. Чим більший цей показник, тим стійкіший банк, тому що його ресурсна база формується за рахунок коштів, залучених від юридичних осіб та населення. Оцінюючи якості ресурсної бази необхідно визначити частку найбільш стабільної частини ресурсів, надані довгостроковими зобов'язаннями, у загальних зобов'язаннях банку.

Значення обох показників, розрахованих ПАТ АБ «Південний», суттєво вищерекомендованих значень, причому з позитивною динамікою за аналізований період.

Таблиця 2.10. – Система показників для оцінки фінансової стійкості ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показник	Формула	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Коефіцієнт достатності капіталу	Капітал / Активи, зважені з обліковим ризиком	12,2	11,5	11,9
Частка залучених міжбанківських кредитів, %	13,92 %	6,94 %	-	-
Покриття зобов'язань до запитання грошовими активами, %	117,14 %	700,38 %	-	-
Покриття зобов'язань до запитання ліквідними активами, %	2231,6 %	17591,9 %	-	-
Загальна ліквідність, %	105,52 %	108,47 %	-	-

Джерело: складено автором

Постійність ресурсів банку встановлює його здатність розміщувати дані кошти в найбільш прибуткові активи і, у відповідність, отримувати прибуток. З цього можна зробити висновок, що для покращення структури депозитної бази необхідно прагнути до збільшення частки менше дорогих інструментів – термінових депозитів, які підтримують ліквідність балансу, відповідно при зменшенні частки дорогих міжбанківських кредитів та дешевих депозитів до запитання.

Зріст коефіцієнта залежності показує не тільки нестійке становище банку в питаннях управління ліквідністю, але й також довіру до нього банків-контрагентів. Саме з цією причини даний коефіцієнт необхідно розглядати в комплексі зі всіма іншими показниками. Для ПАТ АБ «Південний» значення цього показника у 2022-2023 рр. нижче рекомендованого порога, а також за аналізований період простежується явна тенденція до зниження залежності банку від МБК.

Якість активів банку має забезпечувати не лише фінансову стійкість банку, а й його ліквідність та дохідність. Аналіз якості активів зазвичай

здійснюється з розгляду коефіцієнта ефективності використання активів, що і показує нам, яку частку у сумарних активах займають активи, які дають дохід. Для беззбиткової роботи кредитної організації об'єм прибуткових активів повинен бути достатній. Частка прибуткових активів не менше 65 % вважається нормальною. ПАТ АБ «Південний» підтримує обсяг прибуткових активів на рівні 90-92 %.

Про досить агресивну кредитну політику та зростання ризику неповернення виданих позичок може свідчити висока значення показника агресивності кредитної політики. При несприятливій економічній ситуації така кредитна політика може привести до часткової втрати власних коштів. Проте, для ПАТ АБ «Південний» значення цього показника характеризується негативною динамікою та у 2023 р. наблизилося до рекомендованого значення даного коефіцієнта – 65 %, цей коефіцієнт свідчить про активну роботу банку з реальним сектором економіки, але в межах очікуваного рівня ризикових втрат.

Коефіцієнт якості позичкового портфеля банку за розрахований період має позитивну динаміку, причому у 2022-2023 рр. його значення вищі рекомендованого порога, що свідчить про зростання частки прострочених кредитів у портфелі банку, все це свідчить про негативну тенденцію формування структури видатків банку.

Таким чином, проведений аналіз дозволяє зробити наступні висновки. У цілому діяльність ПАТ АБ «Південний» характеризується позитивним фінансовим результатом. У структурі доходів банку суттєво переважають операційні доходи, але підсумком операційної діяльності банку за аналізований період є стабільно отримувані збитки. Позитивний результат роботи банку досягається за рахунок чистого відсоткового та іншого прибутків.

Слід зазначити, що діяльність ПАТ АБ «Південний» рентабельна. Банк характеризується достатнім рівнем ліквідності, як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Згідно розрахованим показниками ефективності

діяльності, можна зробити висновок про фінансову стійкості банку. Одночасно в діяльності ПАТ АБ «Південний» присутні й негативні моменти. Наприклад, частка прострочених кредитів у портфелі банку в останні роки має тенденцію до зростання.

Розрахуємо основні показники, характеризуючі ефективність управління прибутком ПАТ АБ «Південний».

Виходячи з даних, наведених у табл. 2.8, зробимо наступні висновки. На кожну гривню доходу банку, отриманого у 2023 р. 0,0297 гривні чистого прибутку; на кожну гривню вкладеного акціонерного капіталу – 2,709 гривні чистого прибутку; на кожну гривню власного капіталу банку – 0,173 гривні чистого прибутку та за кожну гривню активів – 0,0215 гривні чистого прибутку. За всіма показниками рентабельності 2022 р. спостерігається зниження від рівня 2021 р., що пояснюється падінням чистого прибутку у 2022 р., і навіть досить високий рівень негативної невідсоткової маржі. У 2023 р. всі розраховані показники рентабельності мають позитивну тенденцію щодо рівня 2022 р. і щодо рівня 2021 р..

Оцінка результатів діяльності банку буде не повною без аналізу показників його ліквідності та фінансової стійкості.

Зведемо отримані показники в підсумкову табл. 2.11. Аналізуючи табл. 2.11, можна прийти до висновку, що показники ефективності управління прибутком ПАТ АБ «Південний» за аналізований період діяльності збільшився. Зокрема коефіцієнт чистої маржі операційного прибутку збільшився на 3.99 п., прибутковість активів банку збільшилась на 0,12 п., що призвело, у свою чергу до збільшення показника витрат активів на 0,11 п.. Прибутковість капіталу ПАТ АБ «Південний» у 2023 р. збільшилась на 0,02 п. у порівнянні з показником 2021 р..

Таблиця 2.11. – Розрахунок показників, характеризуючих ефективність управління прибутком ПАТ АБ «Південний» у 2021-2023 рр.

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
				2023 до 2022р., %	2023 до 2021р., %
Коефіцієнт чистої маржі операційного прибутку	-4,03	0,9	-0,04	-0,86	+3,99
Прибутковість активів	0,5	0,93	0,62	-0,31	+0,12
Витрати активів	0,54	0,03	0,65		+0,11
Прибутковість капіталу	0,15	0,04	0,17		+0,02

Джерело: складено автором

Таким чином, зробимо висновок, що у ПАТ АБ «Південний» проводиться консервативна кредитна політика і виявлено надмірні операційні витрати, що є наслідком всесвітньої фінансової банківської кризи. Світова фінансова криза змусила банки більш обережно відноситися до ризикам кредитування та навела до деякого зростання ставок на ринку. Тим не менше, сегмент кредитування залишається цікавим, а значить, в середньостроковій перспективі конкуренція буде зростати, а умови кредитування стануть більш гнучкими. В той же час слід зазначити, що протягом 2021 року ПАТ АБ «Південний» дотримувався консервативних принципів в управлінні ризиками. В результаті частка простроченої заборгованості у позичковій заборгованості банку на 1 січня 2022 року склала 1,6 %, при цьому обсяг резервів у 2,5 рази перевищив об'єм простроченою заборгованості.

Визначимо основні проблемні питання в діяльності банку.

Перша – проблема з персоналом, яка полягає в великій плинності кадрів, щодо молодого кадрового складу персоналу, у зв'язку з воєнними діями на території нашої країни, відсутності достатнього досвіду та професіоналізму спеціалістів, які надають первинну інформацію про послуги та діяльність банку.

Це веде до незадоволеності клієнтів наданими послугами та відсутністю у них повної інформації.

Друга проблема полягає в недостатньо якісній продуктивній лінійці і відсутності привабливих тарифів на банківські послуги.

Третя проблема – банківські БП та їх формалізація. На сьогоднішній день існуючі БП у ПАТ АБ «Південний» визначаються інтуїтивно та безсистемно. До цих пір компанія розвивалася екстенсивно, переважно завдяки підтримці та управлінню головної компанії.

Оптимізація системи управління персоналом банку та формалізація БП стає стратегічно важливою для забезпечення успішної роботи банку загалом.

Проведений аналіз свідчить про позитивну динаміку структури доходів та витрат банку. Загалом діяльність ПАТ АБ «Південний» характеризується позитивним фінансовим результатом. У структурі доходів банку суттєво переважають операційні доходи, але підсумком операційної діяльності банку за аналізований період є стабільно отримувані збитки. Позитивний результат роботи банку досягається за рахунок чистого відсоткового та іншого прибутку.

Сьогодні бізнес-модель ПАТ АБ «Південний» збудована навколо задоволення основних фінансових потреб клієнтів, але слідом за зміною переваг керівництво банку планує налаштувати бізнес-модель за рахунок пропозиції клієнтам також нефінансових сервісів.

Уточнення Стратегії щодо бізнес-напрямків пов'язано, перш за все, з розумінням, що в умовах гострої конкурентної боротьби за найкращих клієнтів банку ще важливіше забезпечити необхідний рівень лояльності клієнтської основи. Принципи емпатії та дизайн-мислення повинні стати основою при розвитку бізнес-моделей роботи з клієнтами.

Ефективність системи продажів і обслуговування, підвищення рівня задоволеності клієнтів послугами банку будуть підтримуватися за рахунок реалізації гнучкої моделі моніторингу та обліку зворотного зв'язку.

2.2. Оцінка інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»

У ПАТ АБ «Південний» оцінка ефективності роботи з інноваціями здійснюється в розрізі окремих проектів та всією корпоративною системою роботи з інноваціями загалом. Загальні показники ефективності роботи з інноваціями включають кількісні та якісні критерії, які враховуються в бізнес-плани функціональних блоків територіальних банків. Розробку загальних показників ефективності корпоративної системи роботи з інноваціями здійснює Центр розвитку інновацій (ЦРІ) спільно з Центром технологічних досліджень та Департаментом фінансів ЦРІ.

Підвищення якості роботи насамперед пов'язане з інвестиційною привабливістю банку, оскільки що вище привабливість банку, тим більша кількість клієнтів він привабить (або за кількості, або за обсягом залучених коштів).

Розглянемо детальніше основні аспекти аналізу інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний».

Інвестиційна привабливість банку грає ключову роль в довірі вкладників та інвесторів до банку. Чим вища інвестиційна привабливість, тим вище шанс залучити додаткові ресурси, які можна направити на фінансування проектів.

У ПАТ АБ «Південний» спостерігається висока частка депозитів фізичних осіб – 1,02 %. Підвищення рівня депозитів фізичних осіб у загальних зобов'язаннях свідчить про зростання стабільності ресурсної бази та сприяє збільшенню ліквідності банку. Оптимальне значення коефіцієнта у межах 10–30 %. При 30 % відбувається мінімізація ризику стабільності. Якщо даний показник, знаходиться на рівні понад 50 % можна говорити про агресивну політику банку та поповненні великої нестачі ліквідності. Низькі значення показника інвестиційної активності свідчать про те, що банк перерозподіляє гроші не в цінні папери, а на інші операції.

Показник прибутковості капіталу показує здатність власних коштів, приносити прибуток та дозволяє оцінити можливість забезпечення реального зростання (табл. 2.12).

Показники обов'язкових нормативів кредитних організацій використовуються також для оцінки можливості участі банку в системі страхування вкладів.

Таблиця 2.12. – Показники інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний» за листопад 2023 р.

Показник	Значення, %
Загальна кредитна активність	73,95 %
Коефіцієнт використання залучених коштів	91,11 %
Інвестиційна активність	17,03 %
Коефіцієнт використання залучених коштів	91,11 %
Частка депозитів фізичних осіб	1,02 %

Джерело: складено автором

Виходячи з вищевикладеного, зробимо висновок, що необхідно розробити рекомендації з вдосконалення діяльності банків по управлінню прибутком з тим, щоб збільшити частку прибуткових статей.

Інвестиційна привабливість є достатньою для залучення необхідного обсягу фінансових ресурсів. Для покращення привабливості, необхідно більш ефективно розміщувати залучені засоби.

Одним із способів покращення інвестиційної привабливості є проведення ефективних інвестиційних проектів, у тому числі ефективних раціоналізаторських рішень.

2.3. Опис та оптимізація бізнес-процесів як спосіб підвищення інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний»

Виходячи з аналізу діяльності ПАТ АБ «Південний», можна зробити висновки про необхідність формалізації концептуальної схеми БП (далі БП), що протікають у банках, з метою їх оптимізація.

Оптимізація БП дасть можливість його комплексного розвитку, що, безумовно, підвищить інвестиційну привабливість банку. Опис БП надалі дозволить банкам провести їх оптимізацію, оптимізувати організаційну структуру самих банків, удосконалити систему управління, виробити стратегію управління, побудувати систему менеджменту якості за стандартами ISO 9000. Отже, підвищиться задоволеність клієнтів банком і, як слідство, репутація ПАТ АБ «Південний» та його фінансовий результат. Таким чином, оптимізація БП представить банку велику перспективу для розвитку та посилення його конкурентних переваг.

Практичні завдання, які вирішує опис БП банку, представлені на рис. 2.2.

Якісний опис БП є основою довгострокового та стійкого розвитку банку. Автором пропонуються практичні завдання, витікаючі з опису БП.

По-перше, упорядкувати та уніфікувати процес навчання співробітників банку.

По-друге, управління БП та їх оптимізація вкажуть на слабкі точки в діяльності банку, і допоможе вчасно їх позбутися, не вдаючись до радикальних заходів.

По-третє, ефективна автоматизація БП.

По-четверте, управління операційними ризиками. Сутність операційних ризиків тісно пов'язана з поняттям процесу банківської діяльності, оскільки дані ризики притаманні всім операціям, угодам та напрямкам діяльності кредитної

організації. Управлінням моніторингу та оцінкою банківських ризиків має займатися служба внутрішнього контролю банку (СВК).

Рисунок 2.2. – Практичні завдання, які вирішує опис БП банку. *Джерело: складено автором*

Основний принцип процесного підходу до управління представляє діяльність банку як сукупність процесів. Процесний підхід до управління банком забезпечує виконання конкретних БП кожною структурною одиницею, у яких вона бере участь. Процесний підхід передбачає для кожної структурної одиниці формулювання обов'язків, області відповідальності, критерії успішної діяльності, які мають сенс в контексті кожного конкретного БП. Відмінною рисою основного БП є те, що він створює додану вартість продукту і є джерелом генерування прибутку.

Зробити перевірку правильності розміщення учасників БП допоможе матриця відповідальності, яка показує зв'язок між процесами та суб'єктами моделі. Матриця розподілу відповідальності має велике значення при аналізі організаційної структури та БПбанку, а також при формуванні, що регламентує документація. Матриця розподілу відповідальності, сама по собі проекцією процесів на організаційну структуру.

На рис. 2.3 представлені основні 4 блоки БП.

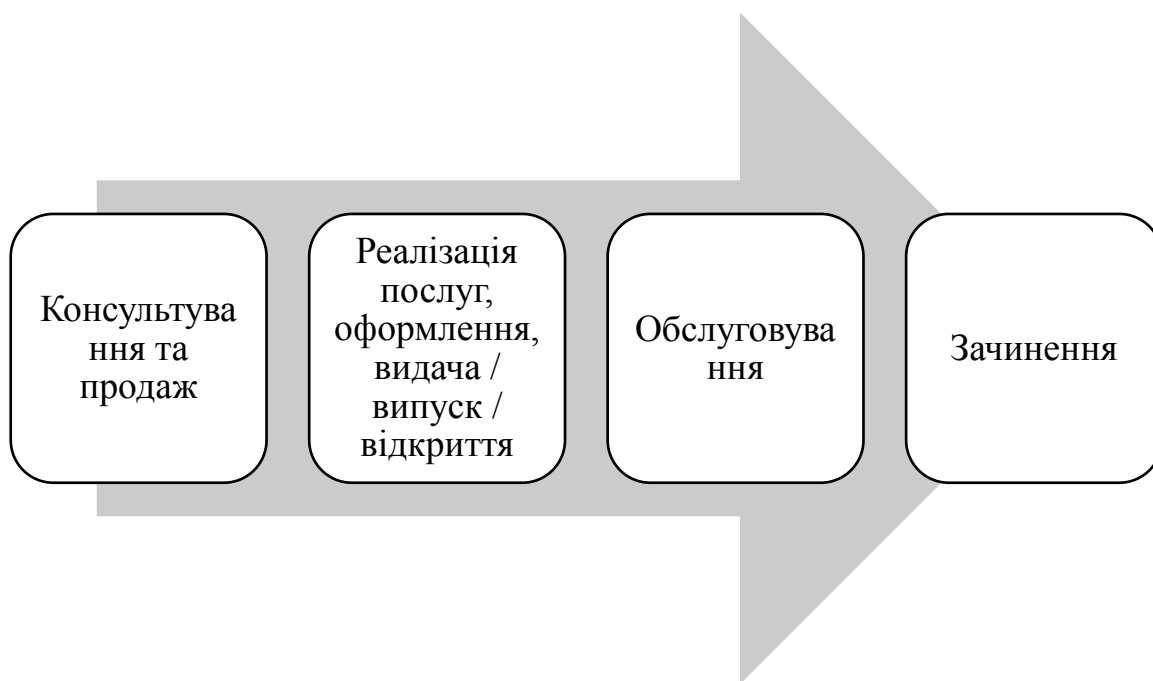

Рисунок 2.3. – БП ПАТ АБ «Південний». Джерело: складено автором

Як видно з рис. 2.3, до основних БП відносяться:

- консультація та продажі (робота адміністраторів банку, менеджерів, які зустрічають клієнтів та надають ознайомлювальну інформацію про послуги банку);
- реалізація послуг: оформлення, випуск / видача / відкриття різного роду послуги, що надаються операціоністами та фахівцями банку в поточній господарській діяльності щоденно;

- обслуговування: обслуговування різних рахунків фізичних та юридичних осіб – клієнтів банку;
- закриття: закриття рахунків за вкладами, депозитами, ін..

На сьогоднішній день серед послуг банку для фізичних осіб не передбачено випуск та видача емітованих банківських карток.

Досягнення відмінних показників БП – це спосіб виживання, що дає банку переваги. Показники БП (БП) – це один з ключових, а можливо, і найважливіший інструмент, здатний вдихнути управлінське життя в набір регламентів. У той же час, часто в багатьох банках саме показникам приділяють недостатню увагу, або не використовують їх у повній мірі.

Автор рекомендує ПАТ АБ «Південний» приділити увагу ключовим показниками БП. Зокрема, якості, яке в першу чергу направить на ступінь задоволеності клієнта. Необхідно мінімізувати кількість претензій до БП, помилки та збої в ньому. Приділити увагу своєчасності та тривалості часу виконання БП, мінімізувати показники вартості самого процесу. Оптимізація даних ключових показників неминуче підвищить результативність та ефективність роботи банку.

Автором пропонується розглянути опис комплексу БП на прикладі двох із них. Перше, це випуск та видача банківських карток для фізичних осіб. Друге, це уніфікація процесу навчання персоналу.

Основні види карт, пропоновані до випуску та реалізації як нових банківських продуктів для ПАТ АБ «Південний»: банківські карти споживчого кредиту та дебетові карти.

Аналіз діяльності ПАТ АБ «Південний» показав: тривалість процесу видачі банківських карток за часом становить 5-10 хвилин на кожного клієнта. До недавнього часу банківські карти доводилося сортувати, розкладати за алфавітом, рахувати та зводити звіти виключно вручну. Неоднозначність написання імені власника на карті призводила до помилок сортування. При помилковому розсиланні карток та ПІН-конвертів терміни видачі карти ставали невизначени-

ми. Усе це приводило до невдоволення та скарг клієнтів, а також до невинуватених трудовитрат співробітників. Відсутній також ефективний механізм запобігання неправомірним діям з картами.

Оптимізація процесу роботи з банківськими картами дозволить відмовитися від сортування, скоротить видачу карт клієнту та час закриття операційного дня, дасть змогу автоматично отримати всю звітність за картками.

У банках не застосовується методика навчання персоналу. Швидше за все керівництво просто створює плінність кадрів, будучи впевненим що це економія, хоча це самий вірний крок до збільшення витрат та несприятливому іміджу банку.

Аналіз потреб в навчанні персоналу торкається розбіжності тим часом, що відбувається, і тим, що має відбуватися. Саме ця ніша повинна бути заповнена за допомогою навчання, тобто повинна бути ліквідована різниця між тим, що працівники знають та можуть робити, і тим, що вони мають знати та вміти.

Тим самим, необхідно впорядкувати та уніфікувати процес навчання співробітників. Систематичне проведення аналізу потреб дозволить керівництву банку виявити навички, якими вже володіють їхні співробітники та визначити навички, які вимагаються від співробітників, але, по суті, вони не потрібні. Така методика дозволить бути в курсі останніх можливостей в сфері навчання персоналу, визначити недоліки існуючої системи підготовки кадрів, підвищити привабливість банку для висококваліфікованих кадрів та максимізувати ефективність витрачання бюджету, що виділяється на навчання. Програма підготовки персоналу має давати теоретичні та практичні знання, достатні для створення та впровадження систем управління.

На рис. 2.4 представлено рішення вищевикладеної проблеми – уніфікація процесу навчання.

Цей захід було запроваджено за результатами аналізу кадрового складу банку. В ході аналізу було враховано вік, освіту та стаж роботи співробітників в ПАТ АБ «Південний».

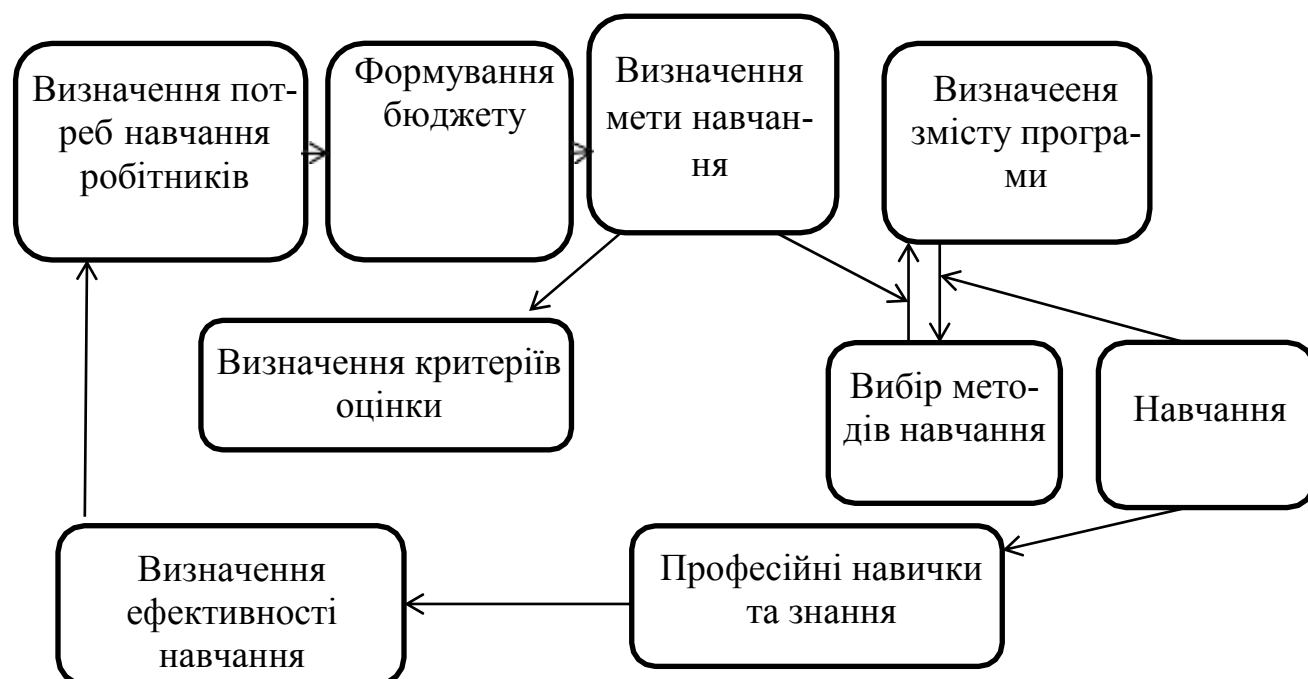

Рисунок 2.4. – Визначення потреб навчання співробітників. Джерело: складено автором

Крім цього, в результаті опитування були визначено потреби співробітників, які працюють у відділі консультацій та продажів, визначено рівень їх мотивації до праці.

Таким чином, стандартизації навчання персоналу і використання заходів щодо ефективного формування кадрового резерву керівних посад в банку дасть можливість підвищити мотивацію персоналу, удосконалити всю систему управління персоналом в цілому та підвищити його ефективність, тим самим підвищивши інвестиційну привабливість банків.

2.4. Оцінка економічної ефективності запропонованих заходів

Оцінка економічного обґрунтування доцільності реалізації заходів щодо підвищення якості банківських послуг та впровадження процесного підходу з використанням сучасних інструментів управління якістю в ПАТ АБ «Південний» представлено нижче.

Основні витрати на впровадження сучасних інструментів управління якістю банківських послуг та впровадження процесного підходу пов'язані з наймом консультанта з впровадження інструментів управління якістю та начальника проекту.

Заробітна плата з обліком відрахувань на соціальні потреби (ЗП) розраховується:

$$\text{ЗП} = \text{Вр} * \text{О} (1 + \text{До сн}), \quad (2.1)$$

де Вр – час на проектування та створення системи ощадливого виробництва, міс.;

О – середньомісячний оклад розробників, грн.;

Ксн – коефіцієнт витрат на соціальні відрахування у фонди.

Розрахуємо заробітну плату консультанта з впровадження інструментів процесного підходу з обліком відрахувань на соціальні потреби:

$$\text{ЗП} = 2 * 14200 (1 + 0,34) = 38056 \text{ (грн.)}$$

Розрахуємо заробітну плату наукового керівника проекту впровадження процесного підходу з обліком відрахувань на соціальні потреби:

$$\text{ЗП} = 1 * 26000 (1 + 0,34) = 34840 \text{ (грн.)}$$

Разом витрати на заробітну плату рівні:

$$\text{ЗП} = 38056 + 34840 = 72896 \text{ (грн.)}$$

Поряд із впровадженням інструментів управління якістю та впровадження процесного підходу, необхідно увімкнути закупівлю замість застарілого комп'ютерного обладнання на нове. Для здійснення автоматизації процесного підходу планується закупити 2 продукти автоматизованого програмного забезпечення:

- процесор – вартістю 46000 грн.;
- монітор останньої версії – вартістю 48000 грн.. Загальна вартість – 94000 (грн.)

Витрати на електроенергію (Сел) розраховуються наступним чином:

$$\text{Сел} = N * T * K_{\text{вик}} * \text{Ціл}, \quad (2.2)$$

де N – встановлена потужність обладнання, кВт;

T – час роботи обладнання, год.;

$K_{\text{вик}}$ – коефіцієнт використання обладнання за потужністю;

Ціл – Вартість 1 кВт електроенергії, грн..

Розрахуємо витрати на електроенергію для процесора:

$$\text{Сел} = (0,2 * 400 * 0,7 * 2) + (0,4 * 200 * 0,6 * 2) = 376,1 + 43,2 = 208 \text{ (грн.)}$$

Розрахунок амортизаційних відрахувань (Сам) здійснюється наступним чином:

$$\text{Сам} = (\text{Соб} * \text{На} * T) / (100 * \text{Фоб}), \quad (2.3)$$

де Соб – початкова вартість обладнання, грн.;

На – норма амортизаційних відрахувань із устаткування, %;

Фоб – річний фонд часу роботи обладнання, год.;

T – час роботи обладнання, год.

Розрахуємо амортизаційні відрахування для процесора:

$$\text{Самк} = (46000 * 30 * 400) / (100 * 2440) = 226,23 \text{ (грн.)}$$

Розрахунок амортизаційних відрахувань для монітора:

$$\text{Самк} = (48000 * 20 * 200) / (100 * 4610) = 2,08 \text{ (грн.)}$$

Разом амортизаційних відрахувань за обладнанням:

$$\text{Сам(до+с)} = 226,23 + 2,08 = 228,31 \text{ (грн.)}$$

Розрахунок суми накладних витрат (Снак) виконується за формулою:

$$\text{Снак} = \text{Вр} * \text{О} * \text{Кнакл}, \quad (2.4)$$

де Вр – час на проектування та створення системи управління якістю й впровадження процесного підходу до ПАТ АБ «Південний», міс;

Про – середньомісячний оклад і-ого розробника, міс;

Кнакл – коефіцієнт накладних видатків.

Розрахуємо суму накладних видатків.

Оскільки, крім консультанта з управління якістю, 2 місяця з окладом 14200 грн. у розробці системи управління якістю та впровадження процесного підходу, в проекті бере участь 1 місяць керівник проекту з окладом 26000грн., то сума накладних витрат буде:

$$\text{Снак} = (2 * 14200 + 1 * 26000) * 0,45 = 24480 \text{ (грн.)}$$

Загальні витрати на використання проекту, розраховані вище, приблизно на рівні 25060,31 грн..

Розрахуємо економічну ефективність та річний економічний ефект від впровадження запропонованих заходів з оптимізації БП з метою підвищення інвестиційної привабливості ПАТ АБ «Південний».

Ефективність розраховується по формулі:

$$E = Д / В * 100\%, \quad (2.5)$$

де Е – ефективність;

Д – дохід від діяльності;

В – витрати на діяльність.

Ефект = Вбули – Встали = 347954-227954 = 120000 (грн.)

Ефективність = (Вбути - Встали) / Ввведення = 120000 / 25060,31 = 4,79

Це означає, що при досягненні такого результату ефективність дорівнює 4,79.

Розраховувати термін окупності системи немає необхідності, оскільки ефективність більше 1, а це означає, що вона ефективна та окупиться раніше року.

У табл. 2.13 представлені підсумкові дані проекту заходів щодо оптимізації БП ПАТ АБ «Південний».

Таблиця 2.13. – Підсумкова таблиця економічного ефекту від впровадження інструментів управління якістю та процесного підходу в діяльності ПАТ АБ «Південний» у 2023 р.

Вартість проекту	25060,31 грн.
Економічний ефект в рік від впровадження	120000 грн.
Окупність	1 міс.
Впровадження проекту	3 міс.
Витрати на якість до впровадження проекту	347954 грн.
Витрати на якість після впровадження	227954 грн.

Джерело: складено автором

Таким чином, розрахунок економічної ефективності підтверджує доцільність впровадження інструментів управління якістю та реалізацію процесного підходу в діяльності ПАТ АБ «Південний».

Розрахуємо загальні витрати на використання проекту системи ISO серії 9000 (табл. 2.14).

Таблиця 2.14. – Загальні видатки використання проекту системи менеджменту якості у ПАТ АБ «Південний» за 2018-2023 рр.

Назва	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Оренда приміщення для організації служби управління якістю	300000	300000	300000	300000	300000	300000
Закупівля обладнання та програмного забезпечення	3652150	0	0	0	0	0
Разом	3952150	300000	300000	300000	300000	300000

Джерело: складено автором

У табл. 2.15 наведено витрати на закупку обладнання.

Таблиця 2.15. – Загальні витрати на закупівлю обладнання і програмного забезпечення для організації СМЯ у ПАТ АБ «Південний» за 2023 р.

Найменування	Ціна, грн.	Кількість	Вартість, грн.
Персональний комп'ютер	28000	5	140 000
Принтер/Копіювальний апарат/Сканер (Xerox WorkCentre PE114e)	14000	3	42 000
Принтер	9200	1	9 200
Факс	9700	1	9700
Телефонні апарати	780	5	3 900
Програмне забезпечення для бухгалтерії	18850	3	56 550
Програмне забезпечення на використання системи QM	687000	1	687 000
Програмне забезпечення для системи управління якістю ISO-9000	1670000	1	1 670 000
Витрати на навчання персоналу	183800	1	183 800
Оснащення відділу	850000	1	850 000
РАЗОМ:			3 652 150

Джерело: складено автором

Витрати на заробітну плату персоналу на найближчі два роки реалізації проекту наведено нижче у табл. 2.16.

Таблиця 2.16. – Витрати на заробітну плату персоналу у ПАТ АБ «Південний» за 2022-2023 рр.

Посада	2022				2023			
	Кількість	ФОП на одного робітника (грн.)	Загалом	Відрахування	Кількість	ФОП на одного робітника (грн.)	Усього	Відрахування
Керуючий	1	27000	27000	7020	1	29700	29700	7722
Менеджер системи якості	2	13500	27000	7020	2	14850	29700	7722
Бухгалтер-контролер	1	12500	12500	3250	1	13750	13750	3575
Ревізор	1	12500	12500	3250	1	13750	13750	3575
Разом	5	65500	948000	20540	5	72050	1042800	22594

Джерело: складено автором

У табл. 2.17 наведено прогнозний звіт про рух грошових потоків в рамках реалізації проекту.

У першій частині прогнозного звіту відображаються надходження грошових коштів та коштів від послуг. До 2023 року передбачуваний прибуток організації від реалізації послуг складе 41237380 гривень.

В якості відтоку грошових коштів в першому проекті показуються платежі за оренду приміщення, витрати на ремонт та обслуговування обладнання та оргтехніки, виплата неустойок.

Таблиця 2.17. – Прогнозний звіт про рух грошових коштів у ПАТ АБ «Пі-вденний» за 2018-2023 рр.

Показник	Період (Рік)						
	0	1	2	3	4	5	6
Виручка від надання послуг	0	15728230	23920230	31694550	38090600	43417840	41237380
Виробнича собівартість	0	18084540	18645394	18971933	19289427	19573040	20039843
Валовий прибуток	0	-2335770	5297430	12747470	18828512	23874873	21230617
Відрахування на соц. фонди	0	0	22 594	24 853	27 339	30 073	33 080
Чистий прибуток	0	-2335770	5274836	12722617	18801173	23844800	21197537
Сальдо потоку від операційної діяльності	0	-2335770	2939066	15661683	34462856	58307656	79505193
Капіталовкладення	-3652150	0	0	0	0	0	0
Сальдо сумарного потоку	-3652150	-2 335 770	2 939 066	15661683	34462856	58307 656	79505193
Сальдо наростаючого підсумку	-3652150	-5987920	-713084	12009533	30810706	54655506	75853043

Джерело: складено автором

У рядку «капіталовкладення» показуються грошові потоки – одноразові інвестиції, рівні 3652150 грн., які пов'язані з придбанням обладнання та програмного забезпечення для функціонування служби управління якістю.

Сальдо потоку від операційної діяльності (чистий грошовий потік) – це сума грошових потоків від операційної діяльності компанії. Іншими словами, це різниця між сумою всіх надходжень грошових коштів та сумою всіх платежів за один і той ж період. У нашому випадку потік від операційної діяльності позити-

вний зі другого року реалізації проекту, що свідчить, що доходи від реалізації проекту перевищують витрати.

Сальдо наростаючого підсумку – це накопичені грошові кошти з врахуванням суми капіталовкладень з першого місяця реалізації проекту. Як видно з таблиці, цей показник стає позитивним, починаючи з третього року реалізації проекту, що свідчить про фінансову спроможність проекту з цього моменту.

Таким чином, використання стандартів ISO серії 9000 є ефективним для ПАТ АБ «Південний» та підвищує його інвестиційну привабливість.

Комплексна оцінка економічного ефекту управління якістю в діяльності ПАТ АБ «Південний» дозволяє вибрати заходи, проведення яких дасть максимальний ефект у реальних умовах розвитку банку.

Таким чином, в практичній частині роботи, в результаті проведеного дослідження автором були проаналізовані БП банку на прикладі опису процесів ПАТ АБ «Південний»:

- випуск та видача банківських карток;
- навчання персоналу, працюючого у відділі консультування та продажів.

Саме процесний підхід дозволяє керівникам виявляти та формувати управління ключовими БП в розвитку всіх напрямів діяльності банку та підвищує його інвестиційну привабливість.

Виходячи з виконаної роботи, в цілях підвищення інвестиційної привабливості на прикладі ПАТ АБ «Південний», були запропоновані наступні заходи:

- впровадити програму оцінки раціоналізаторських проектів ПАТ АБ «Південний», наприклад інноваційного проекту «Безпаперовий офіс»;
- впровадити стандарти ISO серії 9000, а саме провести оптимізацію та формалізацію існуючих БП банку на прикладі оптимізації процесу видачі банківських карт та навчання персоналу банку.

ВИСНОВКИ

Економіка будь-якої держави не може функціонувати та розвиватися без банківського сектора економіки. Оскільки банки виступають в ролі «кровотворної системи», необхідного для життєдіяльності всього організму, тобто держави. Успішність роботи банківського сектора економіки визначає не тільки зростання економіки країни, але й всієї економіки загалом. Адже банки виступають посередниками у залученні інвестицій, а в наступному в перерозподіл капіталу.

Оцінка інвестиційної привабливості банку – це набір фінансово-економічних показників, що визначає оцінку довкілля, рівень позиціонування на ринку, що зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції.

До оцінки інвестиційної привабливості необхідно підходити з позицій системного підходу, передбачуваного комплексне вивчення та оцінку діяльності й інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання з метою наукового обґрунтування майбутніх економічних цілей розвитку та вибору найкращих способів їх здійснення.

Оцінити рівень інвестиційної привабливості – це означає розробити та застосувати такий комплекс показників, який повинен включати як кількісні, так й якісні показники бізнесу.

Методика оцінки інвестиційної привабливості в даній роботі заснована на способах та прийомах оцінки економічного потенціалу банків.

Вдосконалення якості обслуговування та підвищення обсягів, коштів, що залучаються кредитними організаціями, неможливо без проведення інноваційних проектів, які дуже часто вимагають суттєвих капіталовкладень

В даний час актуальною стає практична необхідність опису БП та впровадження процесного підходу в діяльність українських банків з метою оптимізації їхньої діяльності. Вдосконалення та формалізація внутрішніх БП банків підвищує його інвестиційну привабливість.

Розробка процесної моделі ПАТ АБ «Південний» та пропозиції практичних заходів є головними аспектами даної кваліфікаційної роботи бакалавра. Пропонована оптимізація системи управління організаційною структурою та якістю надання банківських послуг, а також бізнес – процесами та їх формалізацією стає стратегічно важливим завданням забезпечення успішної роботи банків. У роботі проводиться аналіз існуючих БП та визначаються їх проблеми з метою правильного вибору пріоритетних процесів для їх наступної оптимізації.

В результаті проведеного аналізу був зроблено висновок про те, що основні проблеми, з якими стикаються сучасні вітчизняні банки в цілому та ПАТ АБ «Південний» зокрема, відбуваються при розробці нових та вдосконаленні, й оптимізації вже наявних БП в банку, а саме:

- відсутність індивідуальної відповідальності співробітників банку при реалізації тих чи інших БП;
- використання в роботу незавершених БП;
- недостатність автоматизації БП;
- відсутність взаємодій між різними відділами банку при виконанні будь-яких дій.

Ці проблеми необхідно вирішувати на початковому етапі розробки БП. За її впровадження потрібно здійснювати спільне навчання персоналу, в ході якого працівники можуть обмінятися наявними навичками роботи та поділитися новим досвідом. Керівництву банку при впровадженні того чи іншого БП слід більш ретельно відстежити схеми, інструкції, що пропонуються до БП, провести випробувальні роботи, а потім впроваджувати в загальну роботу банків.

Для перевірки правильності розміщення учасників БП використовується матриця розподілу відповідальності.

Використання БП в банках підвищує прозорість, керованість та контролюваність банку на всіх рівнях організації системи управління. Формалізація БП підвищує якість та ефективність реалізації самих БП, визначає відповідаль-

них осіб за реалізацію кожної ділянки процесу. Оптимізація існуючих БП надає можливість грамотного й ефективного переходу до комплексного розвитку банку та вдосконалення банківських продуктів та послуг.

Таким чином, в роботі проводиться аналіз інвестиційної привабливості на прикладу ПАТ АБ «Південний» з докладним дослідженням існуючих процесів та підпроцесів у діяльності банку та пропонуються заходи з підвищення інвестиційної привабливості банків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення – 12.05.2024 року).
2. Господарський кодекс України від 19.08.2022 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 12.04.2024 року).
3. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 10.10.2022 року 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
4. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679–XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення – 12.03.2024 року).
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення – 12.05.2024 року).
6. Вакалюк В.А. Правове забезпечення державного регулювання інноваційної діяльності в Україні // Вісник Житомирського державного технологічного університету. 2016. № 1(75). С. 66–69.
7. Вакалюк В.А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського Випуск 16. 2017. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/26.pdf> (дата звернення 20.04.2024 року).
8. Грицаєнко Г. Інвестиційна привабливість України // Agricultural and resource economics. 2017. Vol. 3. № 1. С. 80–93.

9. Іщук С.О. Діагностика ключових трендів розвитку промисловості України // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2018. Вип. 1(129). С. 3–9.
10. Кобушко І.М. Удосконалення податкових інструментів регулювання інвестиційного ринку України // Економічний часопис-XXI, 2015, 1-2(1), с. 82-85.
11. Кобушко І.М. Імплементация міжнародних стандартів у митне законодавство України як шлях до збільшення обсягів зовнішньої торгівлі / І.М. Кобушко, О.В. Ільченко, С.І. Денисенко // Економічний часопис-XXI. – Київ : Інститут суспільної трансформації, 2016. №161(9-10). С. 23-26. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V161-05>.
12. Кобушко І.М. Основні напрямки державного регулювання інвестиційного ринку України в умовах глобалізаційних процесів // Механізм регулювання економіки. 2015. № 1. С. 79-87.
13. Остапук Б.Я. Особливості розвитку промисловості України в сучасних умовах / Остапук Б.Я., Груник М.І., Легенький Ю.І. // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 62. С. 45–52.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Офіційний сайт ПАТ АБ «Південний». – URL: <https://bank.com.ua/>
16. Паливода К.В. Проблеми формування привабливого інвестиційного клімату як засобу подолання деструкцій в економіці України // Економіка та держава. 2018. № 3. С. 4–9.
17. Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки : науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Л. В. Дейнеко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ, 2018. 158 с.

18. Роль інноваційної діяльності у формуванні вартості промислових підприємств: звіт про НДР (заключний) / Кер. О.О. Захаркін. – Суми: СумДУ, 2016. 114 с.
19. Усов М. А. Сутність інвестиційної привабливості, як напрям залучення інвестиційних ресурсів [Електронний ресурс] // Ефективна економіка : електрон. наук. фахове вид. 2018. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2018/153.pdf (дата звернення 12.05.2024 року).
20. Agnihotri An. Study of Linkages Between Outward Foreign Direct Investment (OFDI) and Domestic Economic Growth: an Indian Perspective // Financial Markets, Institutions and Risks, 3(1), P. 43-49.
21. Aslam M. A. Does the Percentage of Investment Grades Given by Rating Agencies Impact their Market Share? // Financial Markets, Institutions and Risks, 4(1), P. 5-31.
22. Bhowmik D. Financial Crises and Nexus Between Economic Growth and Foreign Direct Investment // Financial Markets, Institutions and Risks, 2(1), P. 58-74. DOI: 10.21272/fmir.2(1). P. 58-74. 2018.
23. Marcel D. T. Am. Impact of the Foreign Direct Investment on Economic growth on the Republic of Benin // Financial Markets, Institutions and Risks, 3(2), P. 69-78. [http://doi.org/10.21272/fmir.3\(2\).69-78](http://doi.org/10.21272/fmir.3(2).69-78). 2019.
24. Meresa M. The Effect of Strategic Management Practices on the institutional Performance; the case of Dede-bit credit and saving institution in Eastern Tigray // SocioEconomic Challenges, 3(3), P. 80-97.
25. Nguedie Y. H. N. (2018). Corruption, Investment and Economic Growth in Developing Countries: A Panel Smooth Transition Regression Approach // SocioEconomic Challenges, 2(1), P. 63-68.

26. Palienko M. The Impact of Social Factors on Macroeconomic Stability: Empirical Evidence for Ukraine and European Union Countries // SocioEconomic Challenges, 2(1), 103-116.
27. Pavlyk V. Assessment of green investment impact on the energy efficiency gap of the national economy // Financial Markets, Institutions and Risks, 4(1), P. 117-123.
28. Pavlyk V. Institutional Determinants Of Assessing Energy Efficiency Gaps In The National Economy // SocioEconomic Challenges, 4(1), P. 122-128.
29. Singh SN Population Growths and Socio-Economic Development: An Analysis of Mettu Town of Ethiopia // SocioEconomic Challenges, 3(1), P. 52-63.
30. Subeh M. A., Modeling efficiency of the State Financial Monitoring Service in the context of counteraction to money laundering and terrorism financing // SocioEconomic Challenges, 1(2), P. 39-51.

ДОДАТКИ